

Програма підготовки магістрів у галузі знань 05 - «Соціальні та поведінкові науки» зі спеціальності 051 - «Економіка» спеціалізації (освітньої програми) - «Економіка довкілля і природних ресурсів»

«Економічна діагностика»

**150 год. / 5 кредити ЕКТС
(30 год. лекцій, 30 год. практичних занять)**

Навчальний контент

Модуль 1

Змістовний модуль 1. Діагностика як інструмент забезпечення ефективного функціонування та розвитку підприємства у конкурентному середовищі

Тема 1. Предмет і завдання дисципліни.

Економічна діагностика: її сутність, класифікація за ознаками. Інструментарій економічної діагностики. Предмет і задачі навчальної дисципліни.

Тема 2. Діагностика конкурентного середовища підприємства.

Поняття конкурентного середовища підприємства: умови його формування та чинники впливу. Склад конкурентного середовища. Фактори конкурентного середовища. Характеристики конкурентного середовища. Методика діагностики конкурентного середовища. Роль державного регулювання конкуренції, гостроти конкурентної боротьби у процесі діагностики.

Тема 3. Оцінка стратегічного протистояння фірм-конкурентів.

Визначення пріоритетних конкурентів на ринку. Карта стратегічних груп як інструмент аналізу внутрішньогалузевої конкуренції.

Тема 4. Діагностика конкурентоспроможності підприємства.

Поняття конкурентоспроможності підприємства. Конкурентні переваги. Ключові фактори успіху. Конкурентний потенціал. Класифікація конкурентних переваг. Динамічний характер конкурентоспроможності підприємства. Взаємозалежність конкурентоспроможності підприємства і конкурентоспроможності продукції. Методи оцінки конкурентоспроможності підприємства. Використання результатів діагностики конкурентоспроможності підприємства.

Тема 5. Діагностика конкурентоспроможності продукції.

Конкурентоспроможність продукції. Інструментарій оцінки конкурентоспроможності продукції підприємства.

Тема 6. Діагностика майна, ринкова ціна підприємства.

Вартість господарюючого суб'єкта: концепції природи вартості; предмет, мета і принципи оцінки. Підготовка інформації, яка використовується при оцінці вартості підприємства. Аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства. Процедури і методи оцінки. Коригування вартості підприємства.

Модуль 2

Змістовний модуль 2. Діагностика потенціалу підприємства та оцінка його стану

Тема 7. Управлінська діагностика.

Цілі, принципи та методи управлінського аналізу. Визначення стратегічних ресурсів підприємства та сфер діяльності. Конкурентні переваги підприємства та сфер діяльності. Конкурентні переваги підприємств. Існуючі підходи до визначення структури управлінського аналізу.

Тема 8. Діагностика виробничого потенціалу підприємства.

Сутність, основні характеристики та складові виробничого потенціалу підприємства. Оцінка стану та використання виробничого потенціалу.

Тема 9. Фінансова діагностика.

Фінансова діагностика: основні положення, об'єкти і суб'єкти аналізу, інструментарій фінансової діагностики. Діагностика підприємства за допомогою балансу і звіту про фінансові результати. Діагностика підприємства за допомогою фінансових коефіцієнтів.

Тема 10. Діагностика економічної безпеки підприємства.

Характеристика економічної безпеки підприємства. Інструментарій оцінки рівня економічної безпеки підприємства. Механізм забезпечення належної економічної безпеки підприємства.

Тема 11. Діагностика культури підприємства.

Сутність і елементи організаційної культури. Моделі і типи організаційної культури. Інструментарій оцінки організаційної культури.

Програма підготовки магістрів у галузі знань 05 - «Соціальні та поведінкові науки» зі спеціальності 051 - «Економіка» спеціалізації (освітньої програми) - «Економіка довкілля і природних ресурсів»

«Економічна діагностика»

**150 год. / 5 кредити ЕКТС
(30 год. лекцій, 30 год. практичних занять)**

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Застосування інструментарію діагностики для вирішення проблем підприємства	2
2	Оцінка рівня та прогноз конкуренції на ринку продукту під впливом факторів конкуренції. Визначення рівня конкурентоспроможності продукції та конкурентоспроможності підприємства	4
3	Інтегральна оцінка конкурентоспроможності підприємства на ринку. Побудова багатокутника конкурентоспроможності підприємства і її графічна інтерпретація	4
4	Визначення ринкової вартості підприємства із застосуванням різних методів оцінки	2
5	Система самодіагностики як інструментарій управлінського аналізу підприємства. Напрямки підвищення обґрунтованості управлінських рішень, що приймаються в межах підприємства	4
6	Діагностика використання виробничих можливостей підприємства	2
7	Основні показники оцінки ефективності відтворення виробничого потенціалу підприємства	2
8	Використання інструментарію фінансової діагностики для оцінки стану підприємства	2
9	Визначення рівня економічної безпеки підприємства за окремими функціональними складовими	2
10	Алгоритм проведення функціонального аналізу заходів щодо досягнення необхідного рівня економічної безпеки підприємства	2
11	Формування ефективної системи економічної культури діяльності підприємства в конкурентному структурованому середовищі	4
Разом		30

Програма підготовки магістрів у галузі знань 05 - «Соціальні та поведінкові науки» зі спеціальності 051 - «Економіка» спеціалізації (освітньої програми) - «Економіка довкілля і природних ресурсів»

«Економічна діагностика»

**150 год. / 5 кредити ЕКТС
(30 год. лекцій, 30 год. практичних занять)**

Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота з курсу «Економічна діагностика» включає такі форми:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять;
- самостійна робота з літературою та джерелами для опрацювання актуальних питань курсу.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Особливості моделей, використовуваних в економічній діагностиці: дескриптивні й аналітичні	2
2	Логіко-структурна схема місця економічної діагностики в середовищі загальнообов'язкових дисциплін	2
3	Основні етапи діагностики конкурентного середовища фірми. Наслідки застосування методів недобросовісної конкуренції, їх передбачення та вплив на прогнозованість бізнес-процесів	4
4	Визначення критеріїв оцінки ступеню протистояння підприємств-конкурентів на визначеному ринку (ринковому сегменті). Методи і моделі оцінки протистояння підприємств-конкурентів	4
5	Показники оцінки конкурентоспроможності підприємства. Характеристика методів оцінки конкурентоспроможності на вітчизняних підприємствах	6
6	Поняття конкурентоспроможності товару та методи її оцінки на вітчизняних підприємствах. Дослідження функції бажаності товару та її вплив на конкурентоспроможність товару. Приклади визначення бажаності товарів	4
7	Методи і моделі здійснення економічної діагностики майна	6

	підприємства. Показники для оцінки ринкової вартості майна і самого підприємства. Нормативно-правові основи здійснення ринкової оцінки майна на вітчизняних підприємствах	
8	Історизм становлення і розвитку антикризового управління на вітчизняних підприємствах	4
9	Напрямки перспективного розвитку та оцінки потенціалу підприємства щодо впровадження антикризових методів управління підприємствами	4
10	Система показників діагностики виробничого потенціалу підприємства. Напрямки перспективного розвитку та оцінки виробничого потенціалу підприємства	6
11	Система показників фінансової діагностики підприємства	4
12	Створення ефективної фінансової стратегії розвитку підприємства на засадах аналізу за допомогою фінансових коефіцієнтів	4
13	Створення механізму управління економічною безпекою підприємства на основі її діагностики. Характеристика особливостей забезпечення належної безпеки діяльності підприємства в конкурентному середовищі	5
14	Обґрунтування доцільності упровадження керованої системи управління економічною культурою підприємства виробничої програми підприємства	3
15	Напрямки перспективного розвитку та подальшого становлення мотивованої системи управління економічною культурою підприємства	2
	Курсова робота	30
	Разом	90

Програма підготовки магістрів у галузі знань 05 - «Соціальні та поведінкові науки» зі спеціальності 051 - «Економіка» спеціалізації (освітньої програми) - «Економіка довкілля і природних ресурсів»

«Економічна діагностика»

**150 год. / 5 кредити ЕКТС
(30 год. лекцій, 30 год. практичних занять)**

Контрольні питання до 1-го модуля

1. Яким є загальний порядок проведення діагностичного дослідження?
2. За яких умов рекомендується застосовувати методики визначення причинно-наслідкових зв'язків?
3. У чому полягає сутність та цільове призначення діагностики галузевого суперництва?
4. Яка послідовність і зміст, основних етапів діагностування конкурентного середовища (за формами організації та проведення)?
5. Які існують п'ять сил конкуренції, що діють у будь-якій галузі? Чи є цей перелік вичерпним?
6. Які існують підходи до визначення пріоритетних конкурентів на ринку?
7. У чому полягає особливість підходу «від потреб» до формування стратегічних груп конкурентів?
8. Як правильно побудувати карту стратегічних груп та проаналізувати її?
9. Які чинники визначають ступінь інтенсивності суперництва між функціонуючими в галузі підприємствами?
10. Які стратегічні можливості має підприємство у своїй галузі?
11. У чому полягає сутність конкурентоспроможності підприємства та як вона оцінюється?

12. У чому полягає особливість підходу до забезпечення конкурентоспроможності підприємства, заснованого на стратегіях конкуренції та вартісного підходу?

13. SWOT-аналіз: техніка проведення та особливості його застосування.

14. Які чинники визначають сильні та слабкі сторони підприємства, його можливості та загрози?

15. Якою є економічна природа конкурентних переваг? Як вона відображається в показниках оцінки конкурентоспроможності підприємства ?

16. Які існують методичні підходи до оцінки рівня конкурентоспроможності підприємства ?

17. У чому полягає сутність визначення позиції підприємства за його конкурентним статусом?

18. У чому полягає особливість застосування бенчмаркінгу до оцінки конкурентоспроможності підприємства?

19. Що таке конкурентоспроможність продукції?

20. Як споживач оцінює товар на ринку? Які параметри чи їх співвідношення дозволяють зробити вибір?

21. У чому полягають основні методологічні засади оцінювання конкурентоспроможності продукції?

22. Назвіть основні процедури за етапами оцінки конкурентоспроможності продукції. Які з них виконуються послідовно, а які можна здійснювати паралельно у часі?

23. Як обчислюються одиничні, групові та інтегральні показники конкурентоспроможності?

24. Що таке «ціна споживання продукції»? Як її обчислюють?

25. Які особливості методик оцінки конкурентоспроможності різних видів продукції залежно від їх призначення

26. Яким чином враховуються економічні інтереси різних учасників діяльності господарюючого суб'єкта при розрахунку його вартості?

27. З яких джерел можливо отримати інформацію, потрібну для проведення оцінки вартості підприємства?

28. Які методичні підходи до оцінки фінансового стану підприємства застосовуються під час оцінки його вартості?

29. Яким чином враховуються ризики при проведенні оцінки вартості підприємства?

30. За якими процедурами проводиться оцінка вартості підприємства із застосуванням методів витратного підходу?

31. За якими процедурами проводиться оцінка вартості підприємства із застосуванням методів дохідного підходу?

32. За якими процедурами проводиться оцінка вартості підприємства із застосуванням методів порівняльного підходу?

33. За якими критеріями визначаються можливі аналоги об'єкта оцінки?

34. Які чинники враховуються у процесі коригування ринкової вартості підприємства?

Контрольні питання до 2-го модуля

1. У чому полягає сутність управлінської діагностики?

2. У чому полягають особливості експертного, процесного та навчального підходів до консультування?

3. За яких умов застосовуються різні способи консультування?

4. Які чинники враховуються при проведенні управлінського аналізу за системою McKinsey?

5. Що зумовлює застосування «ланцюжка цінностей» за М. Портером?

6. За якими принципами будується діаграма R. Ohmae?

7. За якими процедурами проводиться діагностика за моделлю SCORE?

8. За якими показниками оцінюється ефективність функціонування підприємства за методом самооцінки Tito Conti?

9. За якими характеристиками може бути описаний та діагностований виробничий потенціал підприємства?

10. Охарактеризуйте етапи життєвого циклу виробничого процесу на підприємстві за умови використання різних за рівнем мінливості технологій.
11. За якими показниками оцінюються елементи виробничого потенціалу підприємства?
12. Яким чином потрібно діагностувати виробничий потенціал (за складовими)?
13. Визначте особливості проведення фінансової діагностики за етапами.
14. Як правильно скласти аналітичну записку за результатами діагностики?
15. Які існують обмеження щодо використання даних форм фінансової звітності у процесі фінансової діагностики?
16. Які особливості проведення діагностики стану підприємства за допомогою балансу та звіту про фінансові результати?
17. Яке місце займає коефіцієнтний аналіз у системі фінансової діагностики ?
18. Який порядок та особливості розрахунку фінансових коефіцієнтів (за аспектами аналізу)?
19. Визначте зовнішні та внутрішні джерела загрози на підприємстві.
20. За якими симптомами та ознаками можна визначити кризові ситуації на підприємстві?
21. Які основні методичні підходи до діагностики економічної безпеки підприємства?
22. Назвіть функціональні складові економічної безпеки підприємства.
23. Визначте складові системи забезпечення економічної безпеки.
24. Яка послідовність і зміст моніторингу стану та динаміки розвитку підприємства за етапами?
25. Визначте компоненти організаційної культури.
26. Які методи, прийоми та способи використовуються при проведенні культурологічної діагностики?

27. Сформулюйте основні корпоративні цінності та норми.
28. Назвіть елементи культури виробництва.
29. Що входить до структури елементів корпоративної культури?
30. Які існують моделі та типи організаційної культури?
31. За якими типами культури будується профіль організаційної культури підприємства?

Теми курсових робіт:

1. Діагностика банкрутства підприємства.
2. Діагностика використання кадрів на підприємстві.
3. Діагностика фінансових результатів підприємства.
4. Діагностика оплати праці на підприємстві.
5. Діагностика надходження мита до державного бюджету України.
6. Діагностика забезпечення і ефективного використання основних засобів.
7. Діагностика собівартості продукції підприємства.
8. Оцінка земель несільськогосподарського призначення.
9. Діагностика конкурентоспроможності підприємства та його ринкова вартість.
10. Діагностика формування та розподілу прибутку.